

ציג:

עין משפט
נר מצוה

לא א מיי פיה מלכות
מלכות אקדומה ה' ה'
סמג לאזין קלט טושי' י"ד
ס' ס' סמק' ד'
לב ב מיי פ"ו ס' ה' ה'
סמג ס' טושי' י"ד י"ד
ס' ס' סמק' ד'
לג ג מיי פ"ו ס' ה' ה'
סמג ס' טושי' י"ד י"ד
ס' ס' סמק' ד'
לד ד מיי טושי' ס' ס'
וכי' ס' סמק' א'
לה ה מיי ס' טושי' ס'
ס' ס' סמק' ד'
לו ו מיי ס' ה' ד' סמג
ס' טושי' י"ד י"ד ס' ס'
ס' ס' סמק' א'
לז ז מיי ס' טושי' ס'
ס' ס' סמק' ד'
לח ח מיי פ"ו ס' ה' ה'
סמג לאזין קלט טושי' י"ד
ס' ס' סמק' ד'
לץ ט מיי פ"ח ס' ה' ה'
וכי' ס' סמק' ד'
ול י מיי סמג ס' טושי' י"ד
ס' ס' סמק' א'

רבינו גרשום

[illegible]

חיתוכה

עליו ועל החלב וחכמים אדם ירך לעובד כוכבים גמ' שלמה אין חתובה לא הימנה והלוקח מצין שלא ינטל לא. אלא אם כן ינטל גידה ממכריו. שכל הטבחים של אותו מקום יוצאותו מקום אין לוקחין בשר מן

יְהוָה. מִן הַתּוֹרָה לֹא הָיָה אֲזָכָר
וַעֲטָה הֵם נִיתְּרִין בְּשַׁחֲטָה
לֹת פְּרוֹשׁ בְּלֻצֵּד כְּדֹאמַר
יְשׁוּעָה אֵל תְּמוּשׁ. סָבַר

צפרק צהמה המקשה (לעיל דף עז).
כרצ אשי דאמר צפ"ק (לעיל דף יח).
דהיכא דדעתיה לחזור נותנין עליו
חומרי מקום שינא משם א"נ ככ"ע
ואת לא תיכול במקומו קאמר:

תרגומות במים אחר
שחיטה וטומנין אותה בזמן להסרי
הנזף לא ע"ג דברשא כרישא לא שרי
אלא היכא דלוציה אנחיה היינו
משום דיש בראש עצמות הרבה
וודברים המעכבים את הדם מלצא
אלא בתרגומות האש מישאז שאיז
דמא וזה"ג כתוב האי מאן דמטוי
רישא ר'ך ללחמוחי לצית השחיטה
מתחילי כי היכי דליזב דמא ואי

הנשה פרק שביעי חולין

אל סטוש טורם אמת. מנהג מקומך שאתה מצבל ושם נוהגין בו איסורא דהא איפליגו זה רב אמר ורב אסי [ע"א]: הני ציעי דגדיא עד סתמין יומין. משנולד: שריין. צלא קליפת הקרום דאכתי לא נפיש דמיה ליצבע צביצביו. גדיא לאו דווקא: אורען. יש בהן זרע אסורין צדידוע

פס'ק ד'ס: אומנא ציעי ומוריקי
 אקמיעה מפרש פלוגתיהו: בכל הסורה
 וזולא. רב אחא ורבינא חד אמר הכי
 רב אמר הכי ככולהו ההוא דמיקל
 רבידא וההוא דלחומרא רב אחא:
 רבאסמיק. שנקיטרא"ו: חסדה.
 חתמיתוכ הרבה: תליה בשפודא.
 בתוך התנור לללות בלא חסכה
 מלחה אלף כדי מליחת גלי דבר
 מועט: דאיב דמא. הואיל ותלוי
 שפיר דמי שייב. שאבסא את הדס:
 השבר ואינו מוציא את דמו והוא נללה
 במבוך ואסור: מיוקא. חוטי הולך
 רדיין: רישא ציבשא. הראש
 בשרירין להקיר שערו ונתנין עליו מים
 מטמניין אותו ברמז: כצשא.

[illegible]

הארון והוא צלל פנימי של יך:
חילון. גיד הקצר שבקוף השופי
לרחבו והוא זל חילון של יך:
והסניא פנימי. קרי מובצל צבשר:
הקלודי מוקליר. אורו גיד הארון
אחר ונכנס צבשר והסניא קרי ליה
סמון לצבשר: אקלודי. לשון מפסח
הנכנס כפותחת: והסניא. דחילון
קרי סמון לעלם דמשמע גלוי הוא
ואינו מובצל צבשר: אמר ר' יהודה
היבא דפרעי טבח. הוי גליה צבשר
הירך כשנחתכת מפרשת מן
האליה הוי ראש אורו גיד מחובר
לצוקא של קוליא כך שמעתי: טבח
שנמלא אחריו חלב. דרך הטבח לנקר
צבשר: להקוסו. כזית: לעברו.
כשעורה: אכשור דרי. דמדקאמר
חצרו לומר מכלל דמעיקרא הוה קרי
לדרי מאיר למכלל אין נאנטיס וחצרו
צבשר נאנטיס וכי אכשור לך דבמיה:
דבצרי מאיר. דבצרי חטיטה וטריחא
להו מילתא לא מהימני ותרין לצדוק
ואחריהם: מעיקרא סבבי לה כרבי
והסניא. ולפיכך אמרו חכמים דנאנטיס
לצדוק סבבי דבצרי חטיטה ואמרו
לנאנטיס: וגרידי דבמה אמרו לך:
ואמרו. וגרידי דבמה אמרו לך:
נאנטיס משום דסבירא לן כ' מאיר

צומחן הוה לחשויזה לרר' ייחודה
היהוהק המנהג כרבי מאיר אמרו
אמנין: הכי קאמר רבי מאיר:
אין נאמנים לא עליו ולא על החלב.
מפני שטורה הוא להם וזמנים
נאמנים עליו ועל החלב:
שלה אדם יד לעבוד
כוכבים כו'. ואין חוששין
שמה יחזור וימכרה לישראל ויחללה
נגידה דכיון דשלימה היא מקומה
של גיד הנשה היה ניכר אם נחטט
ככבים: גמ' יד שלמה משמע:
גידה ואוכלי צידה: במקום אין
האשטעל למכור לעבוד כוכבים
עיים אם צאת היום טרפה לידם:
חטובה

חַתּוּבָה

גלה (שם) דלאו היינו על הכף אלא בתו
ידיך לנבדל. ולא ממרקינן לטעול גידה
גידה הואיל ומסתמך יד ישראל

מסורת הש"ס

פסחים עד; (ג) [פי']
כה הבהמה מחיים ונתבצר
הדם והאדים הנשרן
לעיל לא. פסחים פג;
עין רש"י (ה) [יבמות
ל, (ו) פסחים כב, (ז) [ש"י
ב משנה, (ח) [לעיל כב:];

תורה אור השלם

- שָׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ
לִתְּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ:
משלי א ח

גליון הש"ס

והלכתא ברבינא
לא. וינא מן הכלל הזה
ה כה ע"א ע"ו כו ע"ג
פ לג ע"ג ודף עה ע"ג:

הגהות הב"ח

גמ' ואי לא אקיר גופא
ד רב יהודה אמר שמואל:

לעזי רש"י

קוטרא"ו [שנקטירו"ד].
-דמ.
שטריינ"ט. סוגר.

מוסף רש"י

מצא ביעי ומזרק. לא דאסמיק חתיכות צשר

גמין שהן ורידין ש
 ובה (פסחים וויד:)

[illegible]

רגילין באותו מקום להכריז כשיש טרפה לישראל נפל בישראל לבני חילא כדחזינן לקמן אפי' חתוכה נמי דאין

(א) דברי רבינו בזה משוללי הצנה דהיכן מנינו חילוק בדין זה בין מעיקרא ובין לבסוף ואולי דגירסא אחרת היה לו לרבינו בבא.

מסורת הש"ס

(א) [נצרות ט. ושס נסמן], (ב) [נצרות יב. ושס נסמן], (ג) [נסן ד"א פ"ח מוספתא כ"ב פרק ו ה"ד], (ד) [מוס' כ"ב שס מס' ד"א פ"ח], (ה) [שס פ"ט], (ו) [דוגמחו לקמן קד: וע"ש ובפרש"י שס ובכריתות כג. ובגדה יט: וע"ש ובשנה קג. הא מני רבי יוסו וכו' כולה ר"י היא], (ז) [מוספתא פ"ו ה"א ע"ש], (ח) [ג"ל אחר ד"ה מנבל], (ט) [ע"ש מ"ז, (י) כס"א: נקן,

הגהות הב"ח

(א) גמ' לפניהם אלא (כסלם) חז"מ וי"צ ס"א שלש: (ב) רש"י ד"ה גמר וכו' דלשון תמורה ד' האי טריפה כג"ל ואז"ז נמחק:

מוסף רש"י

וכי מכללא מאי. וכי אמר ליה מכללא מאי גרעיתא איכא דלמך לאו צפירות איתמר (נצרות י"ב).

רבינו גרשום

ניכר גיד הנשה בירך לישדר ליה דבמקום שאין רגילין להכריזו אין קונין בשר על הכל מעובר כוכבים. אלא במקום שמכריזין כלומר במקום שרגילין להכריזו כשיש טרפה לישראל: שלימה גמי לא לישדר דילמא מחתך ליה כו' דבמקום שרגילין להכריז ביום שאין מכריז קונה ישראל בשר מא"י ושמא מחתך לה ואין מקומה ניכר ומוכר אותה לישראל: איבעי אימא במקום שוכריזין ואי פרכת שלמין לא לישדר דילמא מחתך לה ומזבין לה לישראל וחתוכא דעובד כוכבים מידע ידיע: ואיבעית אימא מקום שאין מכריז ואי פרכת חתוכה גמי לישדר דלא אתי למיזבן מיניה גזירה שמא יתגנה לו בפני ישראל אחר כו': ואיבעית אימא משום דקא גניב ליה לדעתיה כלומר להמא אמרי' שולח אדם ירך לעובד כוכבים שלימה אין חתוכה לא דגיד עץ בעלמא הא משרד [משרת] משרד ליה שלימה (א) כגונב ליה לדעתיה דמקומי ניכר אבל אי משרד חתוכה גניב ליה לדעתיה דסבר ישראל עצמו חתכה ונטל ממנו גיד הנשה והכל כשר: תרגומלת טרפה יהב ליה כו' כלומר בשכר המעבר וא"ל לאחר דשחטה כשרה הוות: אנפקא א"ל לאשקוייה כלומר יין חי אספרגוס: דאי מכללא מאי כלומר אמרת והא לאו דשמואל לאו בפירוש איתמר דאסור לגנוב דעת

חסוכה גמי לישדר. עס גידה דליכא למיחש שמא ימכרנה לישראל דהא לא זכני מיניה דחיישי לטרפה: **אלא צמקוס שמכריזין**.

שישראל מותר ליקח שס צאיות מקוס מן העובד כוכבים כיון שלא הכריזו דלמאי ניחוש לה העצמים ישראלים הס ולטרפה ליכא למיחש

חתוכה גמי לישדר ליה דהא לא אתו למזבן מיניה אלא במקום שמכריזין שלימה גמי לא לישדר ליה דחתך ליה ומזבין ליה אי בעית אימא במקום שמכריזין ואי בעית אימא במקום שאין מכריזין דעובד כוכבים מידע ידיע ואיבעית אימא במקום שאין מכריזין גזירה אשמא יתגנה לו בפני ישראל אחר ואי בעית אימא משום דקא גניב ליה לדעתיה דאמר שמואל אסור לגנוב דעת הבריות ואפילו דעתו של עובד כוכבים והא דשמואל (א) לאו בפירוש איתמר אלא מכללא איתמר דשמואל הוה קא עבר במברא א"ל לשמיעה פייסיה למבוריה פייסיה ואיקפד מ"ט איקפד אמר אביי תרגומלת טרפה הואי ויהבה ניהליה במר דשחוטה רבא אמר אנפקא אמר ליה לאשקויי ואשקוייה חמרא מזוגא (ב) וכי מכללא מאי למ"ד טרפה הואי א"ל אמאי תשהא איסורא למ"ד אנפקא א"ל לאשקויי אנפקא חייא משמע תניא היה ר' מאיר אומר (ג) אל יסרהב אדם לחבירו לסעוד אצלו ויודע בו שאינו סועד ולא ירבה לו בתקרובת ויודע בו שאינו מקבל ולא יפתח לו חביות המכורות לחנוני אא"כ הודיעו הלא יאמר לו סוך שמן מפך ריקן ואם בשביל כבודו מותר איני והא

גיד הנשה פרק שביעי חולין

צד.

חיתוכא דעובד כוכבים מידע ידיע. פירש צקונטרס דחיתוך דעובד כוכבים צירך אינו עשוי כשל ישראל שהוא פורעה כדרך שהגיד מונח ועל דא סמך רבי צשולח ירך על יד עובד כוכבים לחצירו ולא עשה צו חותם דכשרה היא אס חתוכה כדרך שישראל

חותכה אחר חטיטת גיד עכ"ל ותימה דאס כן לוקמיה אף כשאין מכריזין וחתוכה לא לישדר ליה דלמא אחי ליזדוני לישראל דכיון דחיתוך דישראל מידע ידיע לא יחוש ישראל הצא לקנותה שמא טרפה היא דאס כן למא פתמה וחמכה כדרך שעושין כדי ליטול הגיד וכי תימא דחייס ישראל שמא אחר כך נודע לו שהיא טרפה דא"כ מטעם זה נאסור צשולח ירך לחצירו ע"י עובד כוכבים שמא מזדמנה לעובד כוכבים ירך אחרת שלא נודע לישראל שהימה טרפה עד אחר שניטל גידה והסתלקה צזאס וי"ל דכולי האי לא חיישין דלא שכיח שזדמן כן ליד עובד כוכבים אצל היכא דישראל שלג לעובד כוכבים חייס ישראל צמקוס שאין מכריזין אע"פ שניטל גידה דלמא דלכך"י שלמה לעובד כוכבים לפי שנודע לו אחר ניקור דטרפה היא: **טַרְפָּה** הואי ויהבה ניהליה במר דשחוטה. וא"ת לעולם אימא לך דמותר לגנוב דעמו של עובד כוכבים ואיקפד משום דלמך לו לעובד כוכבים שחטה היא ואיכא למיגזר שמא יתגנה לו בפני ישראל ויקנה ממנו וי"ל דמ"מ איכא למידק מיניה דאסור לגנוב דעמו דאי שרי ליכא למיחש שמא יקנה ממנו ישראל דיוחש דלגנוב דעמו של עובד כוכבים אומר כן:

אכר

עולא איקלע לבי רב יהודה פתח לו חביות המכורות לחנוני אודועי אודעיה ואיבעית אימא שאני עולא דחביב ליה לרב יהודה דבלאו הכי גמי פתוחי מפתח ליה ת"ר ילא ילך אדם לבית האבל ובידו לגין המתקשקש ולא ימלאנו מים מפני שמתעהו ואם יש שם חבר עיר מותר ת"ר ילא ימכור אדם לחבירו סנדל של מתה בכלל של חיה שחוטה מפני ב' דברים א' מפני שמתעהו וא' מפני הסכנה (א) ולא ישגר אדם לחבירו חבית של יין ושמן צף על פיה ומעשה באחד ששיגר לחבירו חבית של יין ושמן צף על פיה והלך וזימן עליה אורחין ונכנסו מצאה שהיא של יין וחנק את עצמו (ב)ואין האורחין רשאין ליתן במה שלפניהם לבנו ולבתו של בעה"ב אא"כ נטלו רשות מבעה"ב ומעשה באחד שזמן ג' אורחין בשני בצורת ולא היה לו להניח לפניהם אלא (א) כשלוש ביצים בא בנו של בעה"ב נטל אחד מהן חלקו ונתנו לו וכן שני וכן שלישי בא אביו של תינוק מצאו שעווק א' בפיו ושתיים בידו חבטו בקרקע ומת כיון שראתה אמו עלתה לגג ונפלה ומתה אף הוא עלה לגג ונפל ומת א"ר אליעזר בן יעקב על דבר זה נהרגו ג' נפשות מישראל (ב)מאי קמ"ל דכולהו ר"א בן יעקב היא ת"ר (א)השולח ירך לחבירו שלימה אינו צריך שיטול הימנה גיד הנשה חתוכה צריך ליטול הימנה גיד הנשה (ב)ועובד כוכבים בין חתוכה ובין שלימה א"צ ליטול הימנה גיד הנשה ומפני ב' דברים אמרו אין מוכרין נבילות וטרפות לעובד כוכבים אחד מפני שמתעהו ואחד שמא יחזור וימכרנה לישראל אחר ולא יאמר אדם לעובד כוכבים קח לי בדינר זה בשר מפני ב' דברים

אחד

הוא אללו לא יפתמנה לאורח הצא לו מפני שגונב לצו להחזיק לו טובה חסס כסבור זה הפסד גדול נפסד ע"י שהרי תשאר חזית זו חסרה ותתקלקל יינה זה ימסרנה מיד לחנוני שימכרנה לו: **אא"כ הודיעו**. מכרתיה לחנוני ואיני נפסד: **לא יציא לו פך ריקן ויאמר לו סוך שמן**. מפני שידוע צו שאינו סך וגונב דעמו כסבור שיש צו שמן: **ואס צצציל כדודו**. של אורח להודיע לצריות שחציב הוא עליו מותר: **המתקשקש**. חסר. לפי שזה סבור שהוא מלא: **שמחטטו**. גונב דעמו: **ואס יש שס חצר עיר**. חצורת עיר שיש שס רבים וזה מתכוין להחשיצ את האכל צענייהן שיאמרו כמה חשוב זה שזה מכדדו כ"כ: **מוסר**. דגדול כדוד הצריות: **סנדל**. של עור צהמה שמתה חיה(א) מאליה אין עורה חזק כשל צריאה שחוטה: **חיה שחוטה**. צריאה שחוטה: **הסכנה**. שמא מחמת נשיכת נחש מתה והאסר נצלה צעור: **ושמן אף על פיה**. כסבור שהכל שמן ומומן עליו אורחים וצטוח שיש לו שמן הרבה ללרס: **וחנק אס עצמו**. שלא היה לו מה להאכילס וצוש מהס: **שעווק**. סוגר כמו ויעוקרה (ושעיה ה): **שלימה אין לריך ליטול**. מפני שניכר שלא ניטל והאכולה נוטלו: **וצעובד כוכבים צין שלימה כו'**. לקמיה [ע"ב] מפרש לה: **אין מוכרין טרפה לעובד כוכבים**. צקתס אא"כ הודיעו שהיא טרפה דמו ליכא גניבת דעמ. ובמקום שאין מכריזין דליכא למיחש לשמא

ימכרנה לישראל או צמקוס שמכריזין וציוס שהכריזו הכי מתוקמא לקמן [שס]:

עין משפט ור מצה

ב א מיי פ"ח מהלכות מאכלות אסורות הל' יד ועי' במ"מ טו"ש"ע י"ד סימן סה סעיף יא:

מא ב ב ג ד מיי פ"ב מהל' דעות הל' ו ופ"ח מהל' מכירה הל' א ג סמג לאוין קנה טו"ש"ע ח"מ סימן רכח סעיף ו: **מב ה ו** טו"ש"ע שס ס"ו: **מג ז מיי פ"ב** מהל' דעות הל' ו טו"ש"ע שס סקיף ח: **מד ח מיי פ"ו** מהל' צרכות הל' י טו"ש"ע א"ח סי' קע סעיף יט:

מה ט מיי פ"ח מהל' מאכלות אסורות הל' יד וע"ש סמג לאוין קלט קמא טור ש"ע י"ד סימן סה סעיף יא:

רבינו גרשום (המשך)

הבריות אלא מכללא דמעברא דאיכפד בשביל שמיניה דנתן לא"י תרגומלת טרפה בכלל שחוטה מהאי קפידא איתמר משמיה דשמואל (א) אפי' איתמר משמיה מההוא קפידא מאי ודאי כן הוא ואינו דאיכפד אי לאביו תרגומלת כו' כלומר אפי' דחזין דאיכפד לא אמרינן משמיה בפירוש דאסור לגנוב דעת הבריות אי משום דאיכפד לא איקפד לשמיעה בשביל דגנב דעתו של א"י אלא א"ל לא ליבעי ליה כו' אי לרבא אנפקא חייא משמע כלומר שאינו מזוג ומיחוי כגול גמור: ולא ירבה בתקרובת. כלומר לא ישגר לו דורונות: לא יפתח לו חביות כו'. כלומר הוא מכר חביותיו לחנוני וחנוני עומד לפותחן למוכר מיד ובא אוהביו לביטוי ויקש ממנו מוכר לו יין מאותו חבית אל יאמר לו אם לא בשביל אותבתך לא הייתי פותחו וגונב דעמו שהחנוני עתיד למוכרו: ואל יאמר לו סך שמן. כלומר הפך של שפן יהיה בידו ואין בו כלום שהריק חשמן ממנו לא יאמר לו חשמן [לסוך שפן מן הפך הזה ואין בו כלום וגונב דעתו: ואם בשביל כבודו. כלומר ישבו שס בני אדם וחולק לו כבוד בשביל בני אדם: לגין המתקשקש. כלומר שאין בר אלא מטע יין: ואם יש בחבר עיר. כלומר תלמיד חכם ודאי בשביל כבודו הוא עושה ואין לו יכולת למלאנו יין מותר: סנדל של מתה. כלומר שמתה של עור בחמה שמתה מאיליה בכלל סנדל בחמה שנשתתה שאין סנדל של מתה טוב כשל שחוטה: מפני הסכנה. שמא נשכה נחש וישב הארס בבשר (אדם). ושמן צף על פיה כלומר יין ומיעוט שמן על היין: והניח בפניהם כשלוש ביצים. כלומר פת כשלוש ביצים. שהוא צווק כו' כלומר שהוא כוסס: חתוכה צריך ליטול הימנה גיד הנשה. כלומר כיון דחייך חתוך סבר בר ישראל חביו שגיד הנשה מנוקד ממנו ולא יטלנו: אחד מפני האנסין. כלומר שמא יעשה לו אונס

(א) נראה דל"ל אי משרד ליה

שלימה לא גניב ליה לדעתיה

דחא מקתמו ניכר אכל וכו'.

(ב) נראה דל"ל איתמר משמיה דשמואל דאסור לגנוב דעת הבריות אפי' כו' כן הוא דל"ה אחאי איקפיד: אי נלציי וכו'.

מסורת הש"ס

(א) צ"מ כד: (ב) פסחים ט: נדה י"ז. כטובות טו:, (ג) מכשירין פ"ב נ"מ"ט ע"ש, (ד) (למח במשנה), (ה) שקלים פ"ו מ"ג, (ו) גריות ט. וס"ג, (ז) (נ"ל במשניות), (ח) [לקמן מז:], (ט) [דף עד:].

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה אמר רב ובי מרובא דעלמא ותלפיה ואפילו בבהמה שלימה וחומרא בעלמא הוא הס"ד והואר נתקח: (ב) ד"ה הכא ובי היינו סופא ובי וינכשניהו דרניידיד:

מובא רש"י

בשר כיון שנתעלם מן העין אסור. ואפילו מלי ביתא צביט ישראל (ב"ב) שם נתחלף צביטה (ב"ב דכ.). ולקח ממתא מהן. צנקוס קביעות (כתובות טו.). בתוך המות (פסחים טו.). ספק אסור. דכל קבוע שנטלו ממקום קבוע, אין הולכין בו אחר הרוג, אלא הכי הוא כמתה על מחסה וספק אסורא לחומרא (פסחים טו.) וכיון דשקלו ממקום הקביעות מחזיקין לה כמתה על מחסה (נדה יח.). ובנמצא. כשר הנמלא בקרקע בין החיות, שם נמצא. שם הנמלא צבוק ולא ידעין מאיה פירש (כתובות טו.) דהיה ליה מפרש מהן ולא לקחו ממקום הקביעות (נדה טו.). הלך אחר הרוב. ומותר לכל דברים מרובא פריש (שם) דיוון דפריש אין כאן תורת קבוע (פסחים טו.) הואיל ובהא לפטיו לא נתקום קביעות לקחה וכבר פירשה על ידי אחר וכל דפריש מרובא פריש (כתובות טו.).

רבינו גרשום

אי הוה פייסת מינאי כלומר אי הוה עבדת לי ניה נפשא: מפני שוטה זה שעשה שלא כהוגן. כלומר שמכר בשוק טרפה במקום שמובדקין כשרה אנו נאסור כל המקולין אע"ג דטבחי ישראל בשר שנמצא ביד א"י הוא אסור שמכרו לו טרפה. הא לאו הכי אסור כלומר היכא דאיכא טרפה אחת במקולין בשר שנמצא ביד א"י דאיכא למימר דאותה טרפה מכרו לו והתניא רבי אומר מקולין כו' שאני תלם דאיתחזק איסורא כלומר כי איתחזק טרפה במקולין לא אמרי' בשר שנמצא ביד עובד כוכבים מותר: מיתבי ר' אומר מקולין וטבחי ישראל כו' כלומר והא הכא דנתעלה מן העין ומותר: נמצא ביד עובד כוכבים שאני כלומר

אי הווס פייסת מינאי. אם היית שלם עמי. שונאים היו זה לזה:

דעבדי אתמול. ששחטתי אתמול: **שעשה שלא כהוגן**. שמכר טרפה לעובד כוכבים למוכרה במקולין והטעה את חצירו ולקח מן העובד כוכבים: **אנו נאסור**. בתמיה מליקח בשר היום מן העובד כוכבים במקולין הואיל ורוב טבחי ישראל: **מקולין**. מיישלי"ת: **מקולין** ו**טבחי ישראל**. כלומר מקולין העומדין בעיר וטבחי ישראל מתעסקין בהם: **בשר הנמלא ביד עובד כוכבים**. שם שלוקחו מן הטבחים להשתכר בו דהוא ודאי לא שחטה: **מותר**. דבמר רוב טבחים אזלינן ולטרפה ליכא למיחש דאס איתא דאיכא טרפה לא הוה מוצין ליה כדי למוכרה במקולין: **דאיכון ללעוריה לחציה**. ושקר דבר: **אנו נאסור**.

היום את המקולין שצעיר וליקח בשר מן העובד כוכבים אף היום מותרים הואיל ולא הכריזו: ומקשינן **ענמא ללעוריה הא**. אמת דבריו נאסרין והתניא כו' וכיון דבחזקת היתר הן משום חד עובד כוכבים מי מתסרי כולהו: **דאיתחזק איסורא**. דטרפה וזה לא נוהר בה שהרי מכרה לעובד כוכבים ויש לחוש שמכר הימנה לעובדי כוכבים הרבה: **שנתעלם מן העין**. שהיה שעה אחת שלא ראהו ואפילו היה מונח על שלחנו: **אסור**. שמה נתחלף צבילה: **נמלא ביד עובד כוכבים** לא שחטה וטרפה לא מכרו לו למוכרה כאן אבל בשר המונח שמה עורבים חלפוהו: **ספקו אסור**. דנפקא לן מקראי בפרק בתרא דיומא (דף פז: ופ"ק דכתובות (דף טו.) כל קבוע כמתה על מחסה דמי וזה מן הקבוע לקח אבל נמלא דנייד הלך אחר הרוג דהשתא לאו קבוע הוא: **מלא בה בשר**. משנה היא ^(א) בטהרות עיר שישאלו ועובדי כוכבים דרין בה: **הלך אחר רוב טבחים**. אם רובין ישראל כשר: ואס **במושל**. אע"פ שהטבחים רובין ישראל אחר רוב אזלינן בשר שצעיר אזלינן דמבושל לאו מטבחים נפל ואפילו רוב טבחים ישראל אסור דשמה עובד כוכבים בשלו: **אי עובד כוכבים נקיט ודאי** בנמלא מוטל לארץ קאמר וקאמר

כרוב טבחי ישראל מותר: **צעומד ורואהו**. משעה שנפל מיד האדם לשם ועבודו ביד הצבלים לא נאסר ואפי' היה עובד כוכבים דהא נמלא ביד עובד כוכבים מותר: **נמלא בגזולין**. משנה היא במסכת שקלים בשר הנמלא בעורה אברים עולות שכן דרך לנתחה לנתחים נמלא בגזולין אברים וצלות שכן דרך לנתחה לאברים ולהשליכה לאשפה: **חסיכות מותרות**. וכרוב טבחי ישראל קאמר וכיון דנתחכות לחתיכות ודאי לאכילה קיימי: **מוסרום משום נבלה**. דלא מנמאי ואי אכיל לה לא לקי דספק הוא ומייה בצאילה אסורה ואילו אברים גייהו מחזיקין להו בודאי נבלה ולקי: **והא דבר**. דנתעלם מן העין: **אחצרה דאישטעטיס**. על מקום מעבר של אותו נהר:

מחזור

טרפה ולא אזלינן בתר רוב בהמות דכשרות אע"ג דלקמן שרי כצדי וכולייתא דשדו עורבי צמעלי יומא דכפורי משום דהיתרא שכיח טפי ולא חיישינן דלמא של טרפות הן כדפירש בקונטרס התם לקמן משום דרוב בהמות אינן טרפות ונראה דתקנתא בעלמא הוא שעשו חכמים במקום שאין מכריזין שלא לקנות מן העובדי כוכבים לכתחלה אע"פ שרוב טבחי ישראל וכן במקום שמכריזין והכריזו שלא לקנות משום עובד כוכבים כי ההיא דלמר (מה דף סא:.) בגד שאבד בו כלאים לא ימכרנו לעובד כוכבים דלמא אחי לנצוי לישראל אע"ג דמן הדין לא הוה לן למיחש דלזלינן בתר רובא: **הכא נמי בשנמצא ביד עובד כוכבים**. וא"ת דלמר צפ"ק דפסחים (דף טז: וסג ד"ה היינו) תשעה צבורים של מנה ואחד של חמץ ואחא עכבר ושקל כו' היינו תשעה חמויות דספקו אסור פירש ואחא עכבר ושקל היינו סיפא והשתא י שקל נמי עכבר מן הצבורים לישתרי כי הכא דשרינן נמלא ביד עובד כוכבים דמה לי נמלא צפי עכבר ומה לי נמלא ביד עובד כוכבים דלזלינן בתר הרוב ויש לומר דהתם איירי שראינו שלקח מן הצבורים שנוכל הספק במקום הקביעות וצפ' התעברות (וצחים דף עג:) דפרין ונכשניהו ^(א) וניניידו ונימא כל דפריש מרובא פריש ומאי קושיא והלא כיון דחזינן בשעה שפירש דמתייליד ספקא במקום קביעות הוי כמתה על מחסה יש לומר דהתם פריך שנעשה צענין זה שלא נראה בשעה שיפרוש וא"ת דהתם משגי גזירה שמה יקח מן הקבוע אמאי לא אסרינן הכא נמי גזי נמלא ביד עובד כוכבים משום גזירה שמה יקח מן הקבוע וכו"ת דהתם נמי אם פירשו מעמם שרי אלא דלכתחלה הוא דאסור לעשות כן גזירה שמה יקח מן הקבוע דא"כ אמאי ירעו עד שיסתאצו כיון דפירשו מעמם מותרים ותו הא דלמרין התס"י כוס של עובד כוכבים שנפל לזאור מלא כוסות כולן אסורים פירש א' מהם לרבוא ומרבוא לרבוא מותרין למה לי נתעבר צבדוא כיון דפירש הוא מותר דמרובו פריש אלא משמע דאסור גזירה שמה יקח מן הקבוע ואין סברא לחלק בין קדשים ועבודת כוכבים לשאר איסורים וי"ל דהכל לא שייך כלל למיגזר שמה יקח מן הקבוע כיון שהאיסור ידוע ממקומו ואין מנות המוכרת צבלה מעוברת אלא ידועה במקומה אבל כשהאיסור מעובר אי שרי ליה כי פריש אחי ליקח מן הקבוע ודוקא התם שהאיסור מעובר צהיתר ור"ת היה ממיר כשנכנס ואז בעדר ודרס שנים או שלשה טלאים כל חד וחד מטעם כל דפריש מרובא קפריש ואין נראה אלא דוקא כשהאיסור ידוע כדפרישמי:

גיד הנשה פרק שביעי חולין

צה.

אנן נאסור את כל המקולין. מקולין הם אותם עובדי כוכבים שלוקחין בשר מן הטבח להשתכר בו וקאמר דלין לנו לאסור מליקח בשר היום משאר מקולין ולחוש שכמו שמכרה לזה טרפה למוכרה במקולין אע"פ שלא הכריזו כן מכר לאחרים המוכרים במקולין

או כמו שמכר זה הטבח טרפה כמו כן עשו שאר טבחים זה אין לחוש ושרו שאר מקולין הואיל ורוב טבחי ישראל לצד מההוא עובד כוכבים דוצנה מיניה: **רבי צמעמיה דאמר מקולין וטבחי ישראל בשר הנמצא ביד עובד כוכבים מותר**. ולא חיישינן שמא יציא עובד כוכבים מנצלה שצביתו למכור במקולין או אם מכר אחד מן הטבחים טרפה לעובד כוכבים הצא לקנות ממנו לאכילה ולא כדי למכור במקולין אין לאסור שצביל כך מקולין דעובדי כוכבים דבמר רוב בשר אזלינן שקוניס מטבחים ישראל כדי למכור במקולין שהיא כשריה: **מעמא דאיכוון לצעוריה הא לאו הכי אסור** והתניא כו'. פירוש דשרינן בשר הנמלא ביד עובד כוכבים דלזלינן בתר רובא ולא חיישינן שמא הציא צבלה מצימו למכור במקולין הכא נמי ניזיל בתר רובא ולא נייחש לשאר מקולין ומשגי שאני התם דאיתחזק איסורא פירוש הוחזק שיש איסור במקולין: **אמר רב בשר שנתעלם מן העין אסור**. ואפילו צעיר שיש בה רוב טבחי ישראל דחיישינן שמא עורבין אייתו וצלה מרובא דעלמא וחלופיה ^(א) וחומרא בעלמא הוא משום עובדא דהוה כדלקמן:

ספקו אסור. דכל קבוע כמתה על מחסה דמי והא דקיי"ל^(א) מדאורייתא חד בתרי בטיל היינו היכא שמעורב ואינו ניכר האיסור אבל הכא ידוע האיסור בדוכתיה ומנות המוכרת בשר צבלה וצדכר חשוב אפי' מעורב לא בטיל ואמר כל קבוע כו' כדלמר צפ' התערוצת (וצחים עג.) גזי תערוצת בעלי חיים דחשזיי ולא צטלי דפרין ונמשוך ונקריב חד מינייהו ונימא לן דפריש מרובא פריש ומשגי נמשוך בתמיה הוה ליה קבוע וכל קבוע כו' ועיקר הטעם אינו משום קבוע אלא משום דבעלי חיים לא צטלי כמו דבר שדרכו לימנות: **ובנמצא הלך**

אחר הרוב. וא"ת דצנקוס שמכריזין והכריזו משום טרפה אחת אסרינן כל המקולין של עובדי כוכבים ולא אזלינן בתר דישאל דהוי רובא וכשר וכן צנקוס שאין מכריזין לא אזלינן בתר רוב כשרים ומייהו איכא למימר דהתם משום דמקולין הוו להו קבוע אבל קשה דבשר הנמלא ביד עובד כוכבים שלא במקולין אסור ציוס שהכריזו ולא אמרינן הלך אחר הרוב אע"ג דשרינן הכא נמלא ביד עובד כוכבים דמסתברא דהא דלמר רבי לעיל מקולין וטבחי ישראל בשר הנמלא ביד עובד כוכבים מותר היינו צנקוס שמכריזין ולא הכריזו אבל הכריזו אסור אף על גב דקתני נמלא דמשמע שלא במקולין ועוד דלסרינן צנקוס שאין מכריזין לקנות מן העובד כוכבים במקולין אע"פ שרוב טבחי ישראל דחיישינן דלמא אתרמי לטעמי ישראל אע"פ שרוב טבחי עורבי צמעלי יומא דכפורי משום דהיתרא שכיח טפי ולא חיישינן דלמא של טרפות אינן טרפות ונראה דתקנתא בעלמא הוא שעשו חכמים במקום שאין מכריזין שלא לקנות מן העובדי כוכבים לכתחלה אע"פ שרוב טבחי ישראל וכן במקום שמכריזין והכריזו שלא לקנות משום עובד כוכבים כי ההיא דלמר (מה דף סא:.) בגד שאבד בו כלאים לא ימכרנו לעובד כוכבים דלמא אחי לנצוי לישראל אע"ג דמן הדין לא הוה לן למיחש דלזלינן בתר רובא: **הכא נמי בשנמצא ביד עובד כוכבים**. וא"ת דלמר צפ"ק דפסחים (דף טז: וסג ד"ה היינו) תשעה צבורים של מנה ואחד של חמץ ואחא עכבר ושקל כו' היינו תשעה חמויות דספקו אסור פירש ואחא עכבר ושקל היינו סיפא והשתא י שקל נמי עכבר מן הצבורים לישתרי כי הכא דשרינן נמלא ביד עובד כוכבים דמה לי נמלא צפי עכבר ומה לי נמלא ביד עובד כוכבים דלזלינן בתר הרוב ויש לומר דהתם איירי שראינו שלקח מן הצבורים שנוכל הספק במקום הקביעות וצפ' התעברות (וצחים דף עג:) דפרין ונכשניהו ^(א) וניניידו ונימא כל דפריש מרובא פריש ומאי קושיא והלא כיון דחזינן בשעה שפירש דמתייליד ספקא במקום קביעות הוי כמתה על מחסה יש לומר דהתם פריך שנעשה צענין זה שלא נראה בשעה שיפרוש וא"ת דהתם משגי גזירה שמה יקח מן הקבוע אמאי לא אסרינן הכא נמי גזי נמלא ביד עובד כוכבים משום גזירה שמה יקח מן הקבוע וכו"ת דהתם נמי אם פירשו מעמם שרי אלא דלכתחלה הוא דאסור לעשות כן גזירה שמה יקח מן הקבוע דא"כ אמאי ירעו עד שיסתאצו כיון דפירשו מעמם מותרים ותו הא דלמרין התס"י כוס של עובד כוכבים שנפל לזאור מלא כוסות כולן אסורים פירש א' מהם לרבוא ומרבוא לרבוא מותרין למה לי נתעבר צבדוא כיון דפירש הוא מותר דמרובו פריש אלא משמע דאסור גזירה שמה יקח מן הקבוע ואין סברא לחלק בין קדשים ועבודת כוכבים לשאר איסורים וי"ל דהכל לא שייך כלל למיגזר שמה יקח מן הקבוע כיון שהאיסור ידוע ממקומו ואין מנות המוכרת צבלה מעוברת אלא ידועה במקומה אבל כשהאיסור מעובר אי שרי ליה כי פריש אחי ליקח מן הקבוע ודוקא התם שהאיסור מעובר צהיתר ור"ת היה ממיר כשנכנס ואז בעדר ודרס שנים או שלשה טלאים כל חד וחד מטעם כל דפריש מרובא קפריש ואין נראה אלא דוקא כשהאיסור ידוע כדפרישמי:

אסיק

עין משפט ור מצה

מח א ב מ"י פ"ח מהל' מאלכות אסורות הל' יא יב סוג' לאוין קמא ט"ע ע"ד ס"י סג סעף ב:

בש ג מ"י שם הלכה יא קמא שם ט"ע ע"ד י"ד

סי קי סעף ג:

ג ד מ"י פ"י"ט מלכות פסולי המוקדשין הל' ד:

לעזי רש"י

מיישלי"ת (מיישילי"י שן.

אטלויס.

רבינו גרשום (המשך)

דאמרי' ליה מאן הדיב לך הא בישראל. אי ישראל יתב ליה מותר ואי עובד כוכבים ידיב ליה אסור: ובנמצא הלך אחר הרוב כלומר אע"ג דנתעלם מן העין: ח"ש מצא בה בשר כלומר בעיר מצא אחר הורוב טבחים כלומר אחר דרוב טבחים שרי' מותר ואי מבושל הלך אחר רוב אוכלי בשר כלומר ואם אומות העולם ואע"פ שנטעל מן אסור והא הכא חזינן אם חי הוא הלך אחר רוב הטבחים ואע"פ שנתעלם מן העין. וכי הימא רבא נמי בנמצא ביד עובד כוכבים דהלך אחר רוב טבחים א"כ למא אזלינן אחר רוב אוכלי בשר ניחוי אי עובד כוכבים נקיט ליה אי ישראל נקיט ליה כלומר קא חזינן הכא מצא בה בשר הלך אחר רוב טבחים ורוב טבחי ישראל ומותר בעומד ורואהו משעה שניטל הבשר מן מקולין עד שעה שנפל. ח"ש נמצא הכא נמי בנמצא אכרינן (איי"ר) איברינן שלימות הוי אלו עולה דרואי כיון דשלימין הן עולה הן שכן צמינו ונתח אותה לנתחיה ולא נתחיה לנתחיה: חתיכות. של חטאת הן כלומר דחטאת יכולין לחתוך אבר לכמה חתיכות. נמצא בירושלים אכריס שלמים כלומר שלמים היו נאכלין בכל העיר. נמצאו בגבולין איברינן נבלות דרואי אם לא היו נבלות לא היו שלימות אלא רואי נבלות הן והיטילום לאשפה חתיכות מותרות דרואי כשרות היו ונפלו לאחר מכאן דאם לא היו כשרות לא היו חתוכות מ"מ חזינן הכא מצא בגבולין חתיכות מותרות אע"ג דנתעלם מן העין: מירי הוא טעמא אלא לרב. כלומר בתחלת ההלכה הא איתמר עלה רב אמר מותרת כלומר עלה דרב דמותרת משום נבלה דאניה מטמאה במשא אבל אסורה באכילה כיון דנתעלם מן העין: והא לאו בפירוש איתמר. אמעברא דאישטיא הרי: מחלל רישא כלומר רוחץ במים ראש של בהמה.